

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ**

ОК 1.2.4. ПРОГРАМА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

підготовки докторів філософії
спеціальності 073 Менеджмент за освітньо-науковою
програмою «Управління проектами»

Львів
2024

Програма науково-педагогічної практики підготовки докторів філософії спеціальності 073 Менеджмент за освітньо-науковою програмою «Управління проектами». Львів: ЛДУБЖД, 2024. 20 с.

Укладач:

професор кафедри права та менеджменту
у сфері цивільного захисту, д.т.н., професор

Олег ЗАЧКО.

Рецензенти:

завідувач кафедри управління проектами Київського національного університету будівництва та архітектури д. т. н., професор Бушуєв С.Д.;

завідувач кафедри інформаційних технологій Львівського національного університету природокористування д. т. н., професор Тригуба А.М.

Програму рекомендовано кафедрою права та менеджменту у сфері цивільного захисту, протокол від «4» грудня 2023 року № 6

Схвалено Вченою радою навчально-наукового інституту пожежної та техногенної безпеки, протокол від «26» лютого 2024 року № 6

Програму скориговано, затверджено та пролонговано рішеннями Вченої ради ЛДУ БЖД (протокол №12 від 12 грудня 2024 р.).

-

-

ЗМІСТ

стор.

1. Загальні положення	3
2. Мета і завдання науково-педагогічної практики	5
3. Структура науково-педагогічної практики ад'юнкта/аспіранта	7
4. Організація науково-педагогічної практики	9
5. Завдання та роль керівників науково-педагогічної практики	10
6. Вимоги до звітної документації	10
7. Структура звіту про проходження науково-педагогічної практики та рекомендації до його виконання	11
8. Рекомендована література	12
9. ДОДАТКИ	15

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма науково-педагогічної практики для здобувачів наукового ступеня PhD зі спеціальності 073 Менеджмент розроблена відповідно до освітньо-наукової програми «Управління проектами» та вимог нормативно-правових актів, що регулюють підготовку здобувачів наукового ступеня PhD. Організатором науково-педагогічної практики здобувачів вищої освіти та базою для проведення науково-педагогічної практики є кафедра, на якій працює науковий керівник і за якою закріплений здобувач третього рівня вищої освіти (далі – Ад'юнкт/аспірант). Також, практика може проходити в науково-дослідних установах, з якими Університет має укладені договори.

Як правило, керівником практики призначається науковий керівник ад'юнкта/аспіранта. У разі проходження ад'юнктом/аспірантом стажування на інших кафедрах ЛДУБЖД чи наукових установах або прирівняних до них кафедрах інших закладів вищої освіти науковий керівник призначається з числа найбільш досвідчених спеціалістів кафедри (відділу), куди ад'юнкт/аспірант направляється на стажування, і які мають науковий ступінь або вчене звання за відповідною спеціальністю.

Терміни науково-педагогічної практики та її програма визначаються в індивідуальному плані ад'юнкта/аспіранта (як правило, на III році навчання) та затверджуються науковим керівником. Кількість годин на всі види робіт, що виконуються ад'юнктом/аспірантом науково-педагогічної практики без відриву від робочого часу становить: на навчальну роботу – не менше 30 годин, на навчально-методичну роботу – 30 годин, на наукову роботу – 30 годин, всього не менше 3 годин. заліки (90 годин) для всіх видів робіт.

У процесі науково-педагогічної практики практиканти оволодівають сучасними методами, формами і засобами навчання, формують на їх основі професійні вміння та навички розв'язання конкретних навчальних і наукових завдань в умовах реального педагогічного процесу, формуючи потребу в систематичній навчальній діяльності, актуалізації своїх знань та їх творче застосування в практичній діяльності. Формування теоретичних знань щодо сутності, структури та форм освітнього процесу підготовки за освітньо-науковою програмою (ОНП) Управління проектами спеціальності 073 Менеджмент відбувається під час навчання в ад'юнктурі/аспірантурі. Формування практичних умінь і навичок ад'юнкта/аспіранта здійснюється під час лекційних, практичних занять, проведення наукових досліджень з питань проектного менеджменту програм і портфелів проектів, зокрема у сфері безпеки та цивільного захисту, організації самостійної роботи, створення тестового контролю тощо. Науково-педагогічна практика проходить у межах професійно-орієнтованих дисциплін підготовки спеціалістів, які забезпечує кафедра права та менеджменту у сфері цивільного захисту ЛДУБЖД. Вибір дисциплін, з яких буде проходити науково-педагогічна практика, здійснюється завчасно, відповідно до педагогічного навантаження та складу дисциплін, які читає науковий керівник, або в межах теми дисертаційної роботи ад'юнкта/аспіранта і є погоджено з кафедрою права та менеджменту у сфері цивільного захисту «ПтаМуСЦЗ».

Науково-педагогічна практика має бути наближеною до напрямів наукових

досліджень ад'юнкта/аспіранта. Під час практики є можливість апробації результатів досліджень, проведених ад'юнктом/аспірантом під час написання дисертації.

У результаті науково-педагогічної практики ад'юнкти/аспіранти мають сформувати конструктивні, організаторські, комунікативні та дослідницькі здібності викладача вищого навчального закладу, необхідні для забезпечення провідних аспектів науково-педагогічної діяльності: навчальної, методичної, виховної та дослідницької роботи над програмами управління проектами та портфелями проектів, зокрема у сфері безпеки та цивільного захисту.

Міжпредметні зв'язки спеціальних дисциплін з дисциплінами циклу загальної підготовки дають змогу глибше пізнати психолого-педагогічні факти, явища та процеси, які є основою ефективної навчальної діяльності викладача у закладі вищої освіти.

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Науково-педагогічна практика є обов'язковою складовою процесу професійної підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (PhD) за спеціальністю 073 Управління ОНП «Управління проектами» у Львівському державному університеті безпеки життєдіяльності.

Науково-педагогічна практика – комплексний процес підготовки ад'юнктів/аспірантів до майбутньої професійної діяльності, який покликаний забезпечити формування професійно-педагогічних умінь, навичок навчальної та наукової роботи, набуття високого рівня педагогічної та наукової діяльності компетенції ад'юнкта/аспіранта.

Метою науково-педагогічної практики є поглиблення та закріплення знань ад'юнктів/аспірантів з питань організації та форм здійснення навчально-виховного процесу в сучасних умовах, його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, формування вмінь та уміння опрацьовувати науково-інформаційні джерела під час підготовки занять, використовувати засоби активного навчання професійно орієнтованих дисциплін спеціальності 073 Менеджмент.

Об'єктом науково-педагогічної практики є навчально-науковий процес підготовки фахівців спеціальності 073 Управління ОНП Управління проектами, який відбувається безпосередньо у Львівському державному університеті безпеки життєдіяльності.

Предметом науково-педагогічної практики є окрема дисципліна або дисципліни професійного або вибіркового циклу плану підготовки здобувача вищої освіти III рівня за спеціальністю 073 Менеджмент освітньо-наукової програми Управління проектами. Науково-педагогічна практика має бути наближена до напрямів наукових досліджень ад'юнкта/аспіранта. Під час такої практики є можливість апробувати результати досліджень, проведених ад'юнктом/аспірантом при написанні дисертації з проектного менеджменту програм та портфелів проектів, зокрема у сфері безпеки та цивільного захисту.

Науково-педагогічна практика передбачає виконання ад'юнктом/аспірантом наступних видів робіт:

- підготовка і проведення лекційних, семінарських (практичних) занять;
- відвідування лекцій, семінарів та практичних занять, які проводяться досвідченими викладачами кафедри;

- проведення наукових досліджень з проектного менеджменту програм та портфелів проектів, зокрема у сфері безпеки та цивільного захисту в лабораторіях університету, кризовому центрі чи центрі інтелектуального моделювання безпечного майбутнього з подальшою їх реалізацією в освітньому процесі;

- підготовка навчально-методичного забезпечення лекцій та практичних занять;

- розроблення завдань та організація самостійної роботи студентів і курсантів з дисциплін, що викладаються, в тому числі з використанням платформи «Moodle»;

- підготовка навчально-методичного забезпечення проведення модульних контрольних робіт з дисциплін, що викладаються;

- підготовка навчально-методичного супроводу до залікових робіт та іспитів з дисциплін, що викладаються;

- участь (разом із начальником курсу) у проведенні заліків та іспитів курсантів і студентів відповідної спеціальності;

- надання консультацій курсантам і студентам з дисциплін, що викладаються;

- проведення навчальної та позааудиторної роботи з курсантами та студентами першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів навчання спеціальності 073 Менеджмент ОПП «Менеджмент організацій та адміністрування» та ОПП «Управління проектами»;

- участь у проведенні Днів відкритих дверей, участь в роботі приймальної комісії спеціальності 073 Менеджмент ОП «Управління проектами».

Науково-педагогічна практика передбачає розв'язання наступних завдань:

- формування креативного підходу до навчальної діяльності;

- стимулювання потреби у підвищенні своєї науково-педагогічної кваліфікації;

- формування на основі знань, отриманих в ЛДУБЖД, базових дисциплін, професійних умінь і навичок вирішення певних навчальних завдань в умовах навчального процесу;

- формування внутрішньої потреби постійно поповнювати власні знання та творчо застосовувати їх у практичній діяльності;

- оволодіння методиками та цифровими технологіями для забезпечення реалізації ефективного освітнього процесу в дистанційних формах.

Науково-педагогічна практика спрямована на здобуття здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії (PhD) за спеціальністю 073 Управління освітньо-наукова програма «Управління проектами» **компетентностей:**

- ЗК02 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

- ЗК 04. Здатність розв'язувати комплексні проблеми сфері менеджменту на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

- СК02 Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, опрацьовувати наукову літературу з управління та адміністрування та ефективно використовувати нову інформацію з різних джерел;

- СК03 Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у сфері менеджменту в закладах вищої освіти.

Ад'юнкт/аспірант повинен **освоїти наступні результати навчання:**

- РН01 Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.

- РН02 Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми менеджменту державною та англійською мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.

- РН08 Розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни з менеджменту у закладах освіти.

За результатами науково-педагогічної практики у ад'юнктів/аспірантів повинні бути сформовані конструктивні, організаторські, комунікативні та дослідницькі здібності викладача закладу вищої освіти, необхідні для забезпечення навчальної, науково-методичної, виховної, профорієнтаційної та науково-дослідної діяльності в управлінні проектами, програмами та портфелями проектів, зокрема у сфері безпеки та цивільного захисту.

Проходження науково-педагогічної практики, виконання всіх завдань та звітування за матеріалами практики на кафедрі ПтаМуСЦЗ є важливим етапом підготовки спеціалістів з проектного менеджменту та підвищення рівня їх науково-педагогічної діяльності.

3. СТРУКТУРА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ АД'ЮНКТА/АСПІРАНТА

3.1. Навчальна діяльність ад'юнкта/аспіранта :

- планування власної навчальної діяльності, підготовка до занять для здобувачів вищої освіти I та II ступеня;
- проведення різноманітних видів навчальних занять згідно з розкладом для здобувачів I та II рівнів вищої освіти;
- проведення предметно-педагогічного аналізу відвіданих занять;
- оформлення роздаткового дидактичного матеріалу;
- перевірка письмових робіт курсантів/слухачів I та II ступенів вищої освіти;
- проведення консультацій для курсантів/студентів першого та другого рівнів вищої освіти;

3.2. Методична діяльність ад'юнкта/аспіранта :

- ознайомлення ад'юнктів/аспірантів з особливостями організації освітнього процесу (ОП, навчальним планом, розкладом занять тощо);
- ознайомлення з кредитно-рейтинговою організацією курсу, що доручено викладати;
- ознайомлення з силабусами навчальних дисциплін, підручниками, посібниками, методичними рекомендаціями;
- участь ад'юнктів/аспірантів у засіданнях кафедри, робочих груп з оновлення змісту ОП, в роботі семінарів викладачів тощо;
- складання силабусу курсу, що доручено проводити(тематичного плану і

планів окремих занять, завдань для самостійної роботи, завдань для поточного, модульного і підсумкового видів контролю тощо) для Здобувачів I та II рівнів вищої освіти;

- відвідування та аналіз занять викладачів кафедри та ад'юнктів/аспірантів-практикантів.

3.3. Виховна діяльність ад'юнкта/аспіранта :

- ознайомлення з організацією виховної роботи в ЛДУБЖД;
- ознайомлення з комплексним планом організаційно-виховної роботи ЛДУБЖД, планом виховної роботи в Навчально-науковому інституті пожежної та техногенної безпеки, в академічній групі;

- виконання обов'язків помічника куратора академічної групи;
- планування виховної роботи в академічній групі;
- відвідування та аналіз виховних заходів, що проводять інші ад'юнкти/аспіранти - практиканти;

- підготовка і проведення одного виховного заходу;
- психолого-педагогічне вивчення як особистості окремих курсантів/студентів, так і колективу групи в цілому;

- складання психолого-педагогічної характеристики академічної групи.

3.4. Організаційна діяльність ад'юнкта/аспіранта :

- участь в проведенні днів відкритих дверей;
- участь в роботі приймальної комісії спеціальності 073 Менеджмент (ОП) Управління проектами.

3.5. Науково-методична діяльність ад'юнкта/аспіранта :

- виконання індивідуальних науково-педагогічних завдань під час науково-педагогічної практики та підготовка відповідної доповіді;

- участь у науково-методичних та науково-практичних семінарах.

3.6. Перелік типових індивідуальних завдань для ад'юнктів/аспірантів :

- Розробка методичних рекомендацій з проведення лекційних занять з навчальної дисципліни «---»;

- Розробка методичних рекомендацій з проведення практичних занять з навчальної дисципліни «---»;

- Розробка та підготовка матеріалу для проведення лекційних / практичних, самостійних занять з навчальної дисципліни «---»;

- Розробка тестових питань для навчальної дисципліни (кредитного модулю);

- Організація активних форм навчання (круглий стіл; зустріч з фахівцями, обговорення актуальних проблем курсу у нетрадиційній формі);

- Розробка дистанційного курсу на платформі «Moodle» з навчальної дисципліни «---»;

- Застосування програмного середовища для проведення наукових досліджень з управління проектами програмами та портфелями проектів, зокрема у сфері безпеки та цивільного захисту, експериментів та/або прикладної підтримки засвоєння теоретичних знань із вивчення дисциплін .

Індивідуальне завдання видається та контролюється науковим керівником,

тематика обирається за напрямом наукового дослідження ад'юнкта/аспіранта (Додаток 3).

Ад'юнкт/аспірант має навчитись:

1. Свідомо застосовувати теорію навчання, виховання у практичній діяльності науково-педагогічного працівника, усвідомлення її професійної значущості.

2. Досягти певного розвитку професійних, науково-педагогічних навичок і вмінь.

3. Вміло здійснювати самоконтроль, самоаналіз та об'єктивну самооцінку своєї педагогічної діяльності.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Для ад'юнктів/аспірантів організація проходження практики полягає в наступному:

- ознайомлення практиканта з основними напрямками діяльності кафедри ПтаМуСЦЗ, з професійними обов'язками практиканта, з силабусами дисциплін, що викладаються;

- складання індивідуального плану роботи практиканта, що включає завдання з педагогічної, навчально-виховної і науково викладацької діяльності;

- відвідування засідань кафедри ПтаМуСЦЗ; відвідування лекцій, практичних занять, що проводяться викладачами кафедри на першому та другому рівнях вищої освіти;

- участь в обговоренні «відкритих занять» професорів і доцентів кафедри; відвідування навчальних занять, що проводяться іншими ад'юнктами/аспірантами-практикантами на першому та другому рівні вищої освіти із наступним аналізом і обговоренням;

- підготовка планів і конспектів занять для курсантів/студентів першого та другого рівні вищої освіти з курсів: «Управління програмами та портфелями проєктів», «Проєктно-орієнтована організація та офіс з управління проєктами», «Планування та контроль проєкту з використанням ІТ», «Теорія і практика прийняття управлінських рішень», «Інформаційні системи в менеджменті», «Проєктний менеджмент», «Управління проєктними ризиками», інших;

- підготовка планів і методичних розробок лекційних, практичних занять для студентів на першому та другому рівні вищої освіти і проведення занять;

- оформлення результатів досліджень у вигляді доповіді до науково-методичного семінару чи наукової конференції, що проводяться кафедрою, або у вигляді наукової статті;

- участь у підготовці кафедрою навчально-методичних посібників, контрольних і тестових завдань для курсантів та студентів на першому та другому рівні вищої освіти;

- проведення індивідуальної роботи з курсантами/студентами щодо написання курсових проєктів та робіт, виконання індивідуальних завдань, направлених на покращення академічної успішності тощо;

- виступ-звіт ад'юнкта/аспіранта на засіданні кафедри про результати виконання індивідуального плану проходження науково-педагогічної практики.

У процесі науково-педагогічної практики ад'юнкти/аспіранти виконують такі **завдання:**

- 1) відвідування лекцій і семінарських, практичних занять з їх подальшим аналізом;
- 2) планування, підготовка та проведення лекційних, семінарських та практичних занять;
- 3) відвідування засідань кафедри та участь в обговоренні організаційних, навчально-методичних питань;
- 4) планування та проведення науково-дослідницької роботи;
- 5) участь у науково-методичних і наукових семінарах;
- 6) підготовка та подання керівникові практики звітної документації:
  - звіту про проведену роботу під час практики;
  - методичної розробки проведених лекційних, семінарських та практичних занять;
  - звіту про результати виконаної роботи з відгуком наукового керівника.

Для ад'юнктів/аспірантів, які виконують навчальну, навчально-методичну роботу на посаді НПП за трудовою угодою в межах ЛДУБЖД, за заявою ад'юнкта/аспіранта, погодженою з науковим керівником, така робота може бути зарахована як науково-педагогічна практика.

5. ЗАВДАННЯ ТА РОЛЬ КЕРІВНИКІВ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Загальне керівництво та контроль за проходженням практики ад'юнкта/аспіранта покладається на керівника практики (науковий керівник ад'юнкта/аспіранта) та завідувача кафедри. Завідувач кафедри приймає участь у захисті звіту про проходження практики.

Керівники науково-педагогічної практики забезпечують:

1. Виховання у ад'юнкта/аспірантів стійкого інтересу до професії викладача, потреби у фаховій і педагогічній самоосвіті.
2. Закріплення, поглиблення та синтезування фахових, наукових і педагогічних знань і мовних умінь у процесі розв'язання конкретних навчальних завдань.
3. Участь та ознайомлення ад'юнкта/аспіранта з сучасним станом навчально-виховної роботи у ЗВО.
4. Вироблення творчого, дослідницького підходу до науково-педагогічної діяльності викладача у вищій школі.

Керівники педагогічної практики виконують такі види діяльності:

1. Вирішують організаційні питання, пов'язані з науково-педагогічною практикою.
2. Надають ад'юнктам/аспірантам консультації з питань змісту проведення і планування навчальних занять.
3. Організують та контролюють підготовку до лекційних, практичних і семінарських занять, відвідування навчальних занять і позанавчальних заходів, наукової діяльності і проводять аналіз їх із ад'юнктами/аспірантами.
4. Відвідують заняття закріплених за ними практикантів та аналізують їх.

5. Проводять семінари з фахових дисциплін, на яких демонструють методичні прийоми викладання та проводять їх аналіз за участю ад'юнктів/аспірантів.

6. Перевіряють документацію, аналізують і рецензують звіти практикантів.

6. ВИМОГИ ДО ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

При завершенні практики ад'юнкти/аспіранти звітують про її виконання та одержують диференційований залік. Звіт про проходження науково-педагогічної практики повинен мати відомості про виконання всіх розділів практики у відповідності до індивідуального плану ад'юнкта/аспіранта (Додатки 1,2).

Звіт повинен бути підписаний і оцінений керівником практики. У звіті необхідно подати кількісний та якісний аналіз проведеної педагогічної, навчально-виховної та науково викладацької роботи, участь у роботі кафедри.

Підведення підсумків науково-педагогічної практики проводиться шляхом:

1. Аналізу звітної документації ад'юнктів/аспірантів-практикантів;
2. Виведення диференційованої оцінки за практику для кожного ад'юнкта/аспіранта-практиканта.

Після проходження науково-педагогічної практики ад'юнкти/аспіранти подають такі документи:

1. Звіт про проходження практики з планом проходження практики, підписаний завідувачем випускової кафедри, керівником практики, у разі проходження практики в іншому ЗВО - куратором практики з печаткою організації;
2. Відгук керівника практики про проходження практики або розгорнуту характеристику від куратора практики з іншого ЗВО;
3. Зазначена документація розглядається під час атестації ад'юнкта/аспіранта.

7. СТРУКТУРА ЗВІТУ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ЙОГО ВИКОНАННЯ

Звіт повинен складатись зі вступу, основної частини, висновків, списку використаних джерел та додатків.

Основна частина містить 4 розділи:

1 - знайомство з організацією навчально-виховного процесу у вищій школі. У розділі необхідно надати характеристику документів, якими керується кафедра в своїй поточній роботі.

2 - вивчення досвіду викладання науково-педагогічних працівників під час відвідування аудиторних занять з навчальних дисциплін. У розділі слід подати перелік відвідування занять та характеристику роботи викладача за критеріями:

- a) способи структурування і представлення навчального матеріалу;
- б) методи активізації навчальної та наукової діяльності;
- в) особливості професійної риторики.

3 - самостійне проведення занять практикантом. Надати перелік проведених занять, методичну розробку проведених занять (зміст лекції, текст лекції, список використаних джерел), її презентацію в PowerPoint; методичну розробку, що включає тестові або контрольні завдання з проведених практичних

занять; розробка контенту з дисципліни (лекції, тести) на платформі «Moodle»;

4 - *самоаналіз та оцінка якості проведення власного заняття ад'юнктами/аспірантами-практикантами*. Захист звіту з науково-педагогічної практики відбувається перед членами випускової кафедри, підсумки науково-педагогічної практики обговорюються на засіданні кафедри під час проміжної атестації ад'юнктів/аспірантів.

Та/Або

5 - *проведення наукового дослідження з подальшої імплементацією в освітній процес*. Надати перелік проведених наукових досліджень з управління проектами програмами та портфелями проектів, зокрема у сфері безпеки та цивільного захисту, місця їх проведення, використаного програмного забезпечення, конкретних кроків для імплементації до освітнього процесу.

Оцінка результатів науково-педагогічної практики виставляється диференційовано за чотирьохбальною національною системою: «відмінно», «добре», «задовільно» та «незадовільно» і у шкалі ECTS. Критерії оцінки:

"відмінно" - відповідність звітної документації програмним вимогам.

Встановлена науково-педагогічна грамотність представлених матеріалів.

"добре" - деякі недоліки при оформленні звітної документації, хоча всі параметри звіту в наявності.

"задовільно" - поверхове висвітлення матеріалів практики, наприклад, неглибокий аналіз отриманих матеріалів.

"незадовільно" - фрагментарне виконання поданих матеріалів. Результати задачі диференційованого заліку заносяться в заліково-екзаменаційну відомість.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

91-100 балів – відмінно (A);

81-90 балів – добре (B);

71-80 балів – добре (C);

61-70 балів – задовільно (D);

51-60 балів – задовільно (E);

36-50 балів – незадовільно з можливістю повторного складання (FX);

1-35 балів – незадовільно з обов'язковим повторним курсом (F).

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Нормативні документи:

1. Закон України про вищу освіту. Закон від 01.07.2014 № 1556-VII [Електронний ресурс]. – Доступний <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

2. Роз'яснення МОН щодо деяких питань практичної реалізації положень нового Закону України «Про вищу освіту»: [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/control/publish/article?art_icN247526620.

3. Моніторинг інтеграції української системи вищої освіти в Європейський простір вищої освіти та наукового дослідження: моніторинг, дослідж. : аналіт. звіт / Міжнарод. благод. фонд «Міжнарод. фонд дослідж. освіт, політики»; за заг. ред. Т.В. Фінікова, О.І. Шарова. – К. : Таксон, 2014. –144 с. 14

4. Стратегія реформування вищої освіти в Україні на 2022-2023 роки. -

[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/news/opublikovano-strategiyu-rozvitku-vishoyi-osviti-v-ukrayini-na-2022-2032-roki>

5. Положення про навчання студентів та аспірантів, стажування наукових і науково-педагогічних працівників у провідних вищих навчальних закладах та наукових установах за кордоном, затверджене Постановою Кабінету Міністрів України від 13 квітня 2011 року № 411 – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/411-2011-%D0%BF>.

6. Національна доктрина розвитку освіти України у XXI столітті //Освіта України, 2001, № 29.

Основна:

7. Козій М.К. Психолого-педагогічні умови удосконалення педагогічної практики студентів : метод. посібн. для студ. педуніверситетів. Київ: Вид-во НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2001. 140 с.

8. Козяр М. М., Коваль М. С. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. Київ : Знання, 2013. 327 с.

9. Руденко Л. А. Основи психології та педагогіки : навч. посіб. Львів : ЛДУ БЖД, 2020. 146 с.

10. Войнола Р.Х. Методика викладання дисциплін соціально- педагогічного циклу. навч. посіб. / Р.Х. Войнола. – К.: Центр учбової літератури, 2012. 140 с.

11. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. 2-ге вид. – К. : Знання, 2011. 486 с.

2- Лекції з педагогіки вищої школи: навч. посіб. / За ред. В.І. Лозової. – 2е вид., доп. і випр. Харків : «ОВС», 2010. 480 с.

12. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі : навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2007. 232 с.

13. Підласий І.П. Практична педагогіка, або три технології: Підручник. К.: Либідь, 2004. 616 с.

14. Подоляк Л.Г. Юрченко В.І. Психологія вищої школи: Навчальний посібник для магістрантів і аспірантів К.: ТОВ “Філ-студія”, 2006. 320 с.

15. Товкамець Г.В. Університетська освіта. навчально-методичний посібник / Укладач: к.п.н. Товканець Г.В. К.: Кондор, 2011. 182 с. 15

16. Шмехтун П.П. Методика викладання соціально-гуманітарних дисциплін: навч. посіб. К.: ВЦ «Академія», 2011. 224 с.

17. Філософія педагогічної майстерності : Зб. наук. праць./ Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих АПН України, Вінницький державний педагогічний університет імені М. Коцюбинського / Ред. кол.: Н.Г. Ничкало (голова) та ін. Київ-Вінниця : ДОВ «Вінниці», 2008. 380 с.

18. Фрейде П. Педагогіка свободи: етика, демократія і громадянська мужність К.: ВД “Києво-Могилянська академія”, 2004. 124 с.

Додаткова:

1. Артемова Л.В Історія педагогіки України: підручник . К.: Либідь, 2006. 424 с.

2. Артемова Л.В Педагогіка і методика вищої школи: навчально- методичний посібник. К.: Кондор. 2008. 272 с.
3. Васянович Г. П. Педагогічна етика : навч. посіб. Львів : «Норма», 2005. 344 с.
4. Гура О.І. Педагогіка вищої школи: Вступ до спеціальності : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2005. 224 с.
5. Дзюба П.А. Методика викладання фахових дисциплін у вищій школі: посібник. Дніпро: Ліра, 2015. 24 с.
6. Гальперіна В. Деякі питання дослідження державної освітньої політики Вища освіта України. № 4. 2002. С. 70–76.
7. Головка Л. Активізація самостійної роботи студента під час лекційних занять / Л. Головка // Освіта і управління. Т.5. № 3. 2002. С. 147–151.
8. Кузьмінський А.І. Педагогіка: завдання і ситуації: практикум / А.І. Кузьмінський, Л.П. Вовк, В.Л. Омеляненко. К.: Знання-Прес, 2003. 429 с.
9. Цехмістрова Г.С. Управління в освіті та педагогічна діагностика: навч. посіб. К.: ВД “Слово”, 2005. 280 с.
10. Ягупов В.В. Педагогіка: навч. посібник. К.: Либідь, 2002. 560 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України.
URL:<http://www.mon.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. URL: <http://naqa.gov.ua>
3. Національний Темпус-офіс в Україні. Режим доступу до сайту:<http://tempus.org.ua/uk/vyshha-osvita-ta-bolonskyj-proces.html>
4. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF>
5. Болонська декларація [Електронний ресурс]. Режим доступу : www.mon.gov.ua/education/higher/bolon/
6. Рівні вищої освіти та наукові ступені [Електронний ресурс]. [Режим доступу : https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/rivni-vishoyi-osviti-ta-naukovi-stupeni](https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/rivni-vishoyi-osviti-ta-naukovi-stupeni)
7. Методи навчання та їх класифікація // Сайт «Osvita.Ua» [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://osvita.ua/school/theory/780/>
8. Нормативно-правова база наукової діяльності у закладах вищої освіти [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/ministerstvo/poslugi/viznannya-inozemnih-dokumentiv/normativno-pravova-baza>
1. Сайт «Аспірант України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://aspirant.com.ua/ua/art.htm>

ДОДАТКИ

Додаток 1

ВІДГУК наукового керівника про проходження науково-педагогічної практики ад'юнктом/аспірантом : ППП (ад'юнкта/аспіранта), на кафедрі ПтаМуСЦЗ «ЛДУБЖД»

В період практики ад'юнкт/аспірант «ППП» працював(ла) над оформленням необхідних навчально-методичних матеріалів для проведення лекційних / практичних та індивідуальних завдань з навчальних дисциплін (кредитних модулів) та/або наукового дослідження з управління проектами програмами та портфелями проектів, зокрема у сфері безпеки та цивільного захисту з подальшою імплементацією в освітній процес:

№ п/п	Назва Н/Д (кредитного модуля)	Форма занять	НПП за Н/Д (кредитного модуля)	Назва заняття
1		лекція	прізвище та ініціали викладача	<i>Назва лекції №1</i>
				<i>Назва лекції №2</i>
				<i>Назва лекції №3</i>
		Практичне заняття	прізвище та ініціали викладача	<i>Назва ПЗ №1</i>
				<i>Назва ПЗ №2</i>
		ивідуальне завдання	прізвище та ініціали викладача	<i>КР (тестові завдання)</i>
№ п/п	Назва науково дослідження	Форма та місце проведення дослідження	НПП за Н/Д	Назва дисципліни де можлива імплементація
1				
	І т.д.	-	-	-

В процесі роботи ад'юнкт/аспірант «ППП» проявив(ла) себе як .....

*Приклад: ... ініціативний(а), працелюбний(а) і відповідальний викладач. Продемонстрував(ла) добрі теоретичні знання і вміння самостійно виконувати:
– планування навчальних занять згідно з робочою програмою кредитного модуля;*

- розробку змісту, структурування навчального матеріалу та проведення занять різних видів;
- забезпечення послідовності викладення матеріалу та міждисциплінарних зв'язків;
- організацію та керування пізнавальною діяльністю студентів, формування у студентів критичного мислення;
- вибір методів та засобів навчання і контролю студентів;
- контроль і оцінку результатів та проведення корекції процесу навчання;
- організацію та аналіз своєї педагогічної діяльності;
- аналіз навчальної, наукової та навчально-методичної літератури і використання її в науково-педагогічній практиці.

Вважаю, що ад'юнкт/аспірант «ПП» програму практики та індивідуального завдання виконав(ла) в повному обсязі та заслуговує оцінку «_____».

Науковий керівник дисертації _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

ВІДГУК

науково-педагогічного(их) працівника(ів) кафедри з навчальної дисципліни про проходження науково-педагогічної практики ад'юнктом/аспірантом : ППП (ад'юнкта/аспіранта), на кафедрі ПтаМуСЦЗ «ЛДУБЖД»

В період практики ад'юнкт/аспірант «ППБ» працював(ла) над оформленням необхідних навчально-методичних матеріалів для проведення лекційних/практичних занять та індивідуальних завдань з навчальної дисципліни «---», та/або наукового дослідження з управління проектами програмами та портфелями проектів, зокрема у сфері безпеки та цивільного захисту з подальшою імплементацією в освітній процес

Форма занять	НПП за Н/Д (кредитного модуля)	Назва заняття
Лекція	ППП	Назва лекції №1
		Назва лекції №2
		Назва лекції №3
Практичне заняття	ППП	Назва ПЗ №1
		Назва ПЗ №2
		Назва ПЗ №3
Індивідуальне завдання	ППП	КР
Наукове дослідження	ППП	Назва НД та ОК для імплементації результатів

В процесі роботи ад'юнкт/аспірант «ППП» проявив(ла) себе як .....

.....

Вважаю, що ад'юнкт/аспірант «ППП» програму практики та індивідуального завдання виконав(ла) в повному обсязі та заслуговує оцінку «___».

Науково-педагогічні працівники кафедри з навчальної дисципліни (кредитного модуля):

_____	_____
(підпис)	(прізвище та ініціали)
_____	_____
(підпис)	(прізвище та ініціали)
_____	_____
(підпис)	(прізвище та ініціали)

Індивідуальне завдання

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
Навчально-науковий інститут пожежної та техногенної безпеки
кафедра «Права та менеджменту у сфері цивільного захисту»
Спеціальність 073 МЕНЕДЖМЕНТ
ОНП «Управління проектами»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Т.в.о. завідувача кафедри ПтаМуСЦЗ
_____ Андрій САМІЛО
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

на науково-педагогічну практику
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ад'юнкта/аспіранта «ППП»

1. Тема завдання на практику

Розробка методичних рекомендацій з проведення лекційних/практичних занять з навчальної дисципліни (кредитного модуля) та/або наукового дослідження з управління проектами програмами та портфелями проектів, зокрема у сфері безпеки та цивільного захисту подальшою імплементацією в освітній процес

_____ назва

Науковий керівник ад'юнкта/аспіранта

Консультант ад'юнкта/аспіранта

_____ (зазначити НПП за даною Н/Д)

Затверджена кафедрою ПтаМуСЦЗ (протокол № від “__” 20__р).

2. Термін здачі ад'юнктом/аспірантом письмового звіту

“__” 20__р.

3. Вихідні дані

---

4. Перелік питань, які повинні бути розроблені:

а) Методичні рекомендації з практичних занять

б) Методичні рекомендації з лекційних занять

в) Методичні рекомендації з індивідуальних завдань

г/або д) Методичні рекомендації з наукового дослідження

---

5. Перелік ілюстративного матеріалу (із зазначенням обов'язкових презентацій до лекційних занять, практичних занять тощо)

---

6. Дата видачі індивідуального завдання “__”20__р.

Науковий керівник ад'юнкта/аспіранта

(вчене звання, прізвище та ініціали, посада) (підпис)

Завдання прийняв до виконання « ад'юнкт/аспірант»

(підпис) (прізвище та ініціали)

Титульний аркуш звіту

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
Навчально-науковий інститут пожежної та техногенної безпеки
кафедра «Права та менеджменту у сфері цивільного захисту»
Спеціальність 073 МЕНЕДЖМЕНТ
ОНП «Управління проєктами»

**ЗВІТ
ПРО ПРОХОДЖЕННЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ**

ад'юнкт/аспірант _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Освітня програма третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ступеня
«доктора філософії»

Спеціальність 073 МЕНЕДЖМЕНТ ОНП Управління проєктами
_____рік навчання

База практики Кафедра «Права та менеджменту у сфері цивільного захисту»,
Навчально-науковий інститут пожежної та техногенної безпеки
(назва підприємства, установи)

Терміни практики

з «__»_20__р. по «__»_20__р.

Науковий керівник ад'юнкта/аспіранта

_____
(вчене звання, ПШБ, посада)

_____
(підпис)

Керівники практики від кафедри:

_____
(вчене звання, ПШБ, посада)

_____
(підпис)

Львів 20__р.